

Τα «Οσκαρ» Αρχιτεκτονικής στη Στοά του Αττάλου

Τον Μάρτιο του 2014, εν μέσω μνημονιακής θύελλας, ήρθε στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο αίτημα για την παραχώρηση του Παναθηναϊκού Σταδίου αλλά και της Στοάς του Αττάλου για τη διοργάνωση εκδηλώσεων ιδιωτικών φορέων. Εως τότε η Στοά του Αττάλου (που εντάσσεται στον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Αγοράς) είχε ανοίξει μόλις μια φορά για εκδήλωση μη αρχαιολογικού ενδιαφέροντος: στις 16 Απριλίου του 2003 για την τελετή υπογραφής της Συνθήκης Προσχώρησης των δέκα νέων κρατών-μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υπό τους ήχους, μάλιστα, των «Ελληνικών χορών» του Νίκου Σκαλκώτα σε μεταγραφή για κουαρτέτο εγχόρδων. Αν και το αίτημα έγινε τελικά δεκτό κατά πλειοψηφία, το κλίμα σε εκείνη τη συνεδρίαση του ΚΑΣ ήταν τεταμένο καθώς παραδοσιακά η κοινότητα των Ελλήνων αρχαιολόγων είναι ιδιαίτερα καχύποπτη απέναντι σε αυτού του είδους τα «ανοίγματα». «Θίγεται η ηθική υπόσταση του μνημείου. Είναι διαφορετικό όταν οι εκδηλώσεις γίνονται από πλευράς ελληνικής πολιτείας από ό,τι όταν πραγματοποιούνται από ξένους ιδιώτες επενδυτές. Επίσης, θα δημιουργηθεί προηγούμενο και για άλλα αντίστοιχα αιτήματα, που στο παρελθόν δεν γίνο-

Η παρουσίαση της συλλογής Dior Cruise 2022, τον Ιούνιο του 2021 στην Αθήνα, προσέφερε διεθνή προβολή στη χώρα.

νταν δεκτά», είχε δηλώσει (προφητικά) η τότε διευθύντρια αρχαιοτήτων και πολιτιστικής κληρονομιάς και τέως (επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ) γενική γραμματέας του υπουργείου Πολιτισμού Μαρία Βλαζάκη. «Πρόκειται για υψηλού επιπέδου προτάσεις, με τους διοργανωτές να έχουν πραγματοποιήσει αντίστοιχες σε μνημεία μεγάλων πρωτευουσών. Κάποια στιγμή το θέμα των παραχωρήσεων μνημείων από διάφορους φορείς θα πρέπει να το αντιμετωπίσουμε διαφορετικά από ό,τι παλιότερα», είχε αντιτείνει η τότε διευ-

Τον Μάιο, η Στοά του Αττάλου θα φιλοξενήσει την απονομή του βραβείου Pritzker 2023 στον Βρετανό αρχιτέκτονα Ντέιβιντ Τσίπερφιλντ.

θύντρια Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και σήμερα πρόεδρος του Οργανισμού Διαχείρισης και Αξιοποίησης Πόρων Νικολέττα Διβάρη - Βαλάκου.

Το πρώτο σοβαρό σχίσμα είχε καταγραφεί στους αρχαιολογικούς κύκλους προμηνύοντας τη «φιλελευθεροποίηση» του ανώτερου γνωμοδοτικού τους οργάνου. Κάπως έτσι ελάχιστοι πήραν είδηση την ομόφωνη απόφαση του ΚΑΣ για την παραχώρηση της Στοάς του Αττάλου για την απονομή του βραβείου Pritzker στον Βρετανό αρχιτέκτονα Ντέι-

DENIS BOULZE

Το μπουκάλι του αρώματος του Hermès είναι εμπνευσμένο από τα φανάρια στις παλιές άμαξες.

βιντ Τσίπερφιλντ, ο οποίος κατά στανική σύμπτωση αναδείχθηκε πρόσφατα νικητής του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για την επέκταση και αναβάθμιση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου. Το βραβείο Pritzker είναι η μεγαλύτερη τιμή που μπορεί να λάβει ένας αρχιτέκτονας εν ζωή και όπως μας εξηγεί η κ. Γιουνίς Κιμ, υπεύθυνη επικοινωνίας του The Pritzker Architecture Prize, σχεδόν πάντα η πόλη και ο χώρος που θα γίνει η τελετή απονομής αποφασίζονται αρκετά πριν αποφασιστεί το πρόσωπο του

τιμώμενου αρχιτέκτονα. «Επομένως δεν μπορεί να γίνει κανένας συσχετισμός ανάμεσα στο γεγονός ότι ο κ. Τσίπερφιλντ κέρδισε πριν από λίγες εβδομάδες έναν αρχιτεκτονικό διαγωνισμό στην Αθήνα και στην επιλογή της ελληνικής πρωτεύουσας ως η πόλη που θα φιλοξενήσει την τελετή απονομής του βραβείου». Όσο για την αναζήτηση του χώρου, η κ. Κιμ μου επισημαίνει ότι πάντα τους ενδιαφέρουν «μέρη ή μνημεία που τιμούν αρχιτεκτονικά επιτεύγματα διαφορετικών ιστορικών περιόδων ή έργα αρχιτεκτό-

νων που έχουν τιμηθεί με το βραβείο Pritzker κατά το παρελθόν». Η διεκδίκηση της φιλοξενίας της τελετής απονομής του Pritzker ξεκίνησε το περασμένο καλοκαίρι με βασικό αντίπαλο τη Ρώμη. «Υπήρξε διαμεσολάβηση σε υψηλό πολιτικό επίπεδο για να πείσουμε τους διοργανωτές ότι το λέμε και το εννοούμε», μου λέει κυβερνητικό στέλεχος που είχε εμπλοκή στην υπόθεση. «Είναι γνωστό ότι υπάρχουν τεράστιες δυσκολίες για να περάσουν ανάλογες πρωτοβουλίες εξαιτίας της μόνιμης και έντονης αντίδρασης του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων που πρόσκειται στην εξωκοινοβουλευτική Αριστερά. Σε κάθε αίτημα παραχώρησης αρχαιολογικού χώρου βλέπουν πάντα απόπειρες ξεπουλήματος της πολιτιστικής μας κληρονομιάς», μου λέει αρχαιολόγος του υπουργείου Πολιτισμού, ο οποίος με διαβεβαιώνει ότι και στην περίπτωση του αρχιτεκτονικού βραβείου εκδηλώθηκαν σημαντικές «ενδοϋπηρεσιακές αντιρρήσεις» για την παραχώρηση της Στοάς του Αττάλου καθώς εκτός της τελετής προβλέπεται και δείπνο. Και, πώς, μέχρι σήμερα δεν έχει αντιδράσει ο συνήθως λαλίστατος Σύλλογος, ρωτάω τον συνομιλητή μου. «Περιμένετε μερικές μέρες. Δεν θα το έχουν πληροφορηθεί ακόμα».